

Α) ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1830

1. Η επανάσταση στη Γαλλία

Τα αίτια

- Η προσπάθεια του βασιλιά Καρόλου Γ' να επιστρέψει στους αριστοκράτες και στην εκκλησία προνόμια που είχαν χάσει με τη Γαλλική Επανάσταση.
- Η διάλυση της Βουλής από το βασιλιά (Μάρτιος 1830), σε συνδυασμό με τον περιορισμό των εκλογικών δικαιωμάτων και την αυστηρή λογοκρισία.

Η αντίδραση

Η μεγαλοαστική τάξη και τα λαϊκά στρώματα αντιδρούν έντονα. Στήνονται οδοφράγματα στους δρόμους του Παρισιού και ο Κάρολος Γ' παραιτείται.

Η κατάληξη

Παρά την επιθυμία του λαού για εγκαθίδρυση αβασίλευτης δημοκρατίας, οι φιλελεύθεροι αστοί που ήλεγχαν την κατάσταση, ευνοούν την άνοδο στο θρόνο του μετριοπαθούς βασιλιά Λουδοβίκου – Φίλιππου.

2. Η επανάσταση στην Πολωνία

Στόχος των Πολωνών η ανεξαρτησία τους από τη Ρωσία. Η Επανάσταση αποτυγχάνει μετά την εισβολή ρωσικών στρατευμάτων και την επιβολή αυταρχικού καθεστώτος.

Β) ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1848

Τα αίτια των επαναστάσεων σε γενικές γραμμές

- Η γενικευμένη δυσαρέσκεια των λαϊκών στρωμάτων μετά την πτώση του βιοτικού επιπέδου σε πολλές περιοχές της Ευρώπης (οικονομικά και κοινωνικά αίτια).
- Η επιδίωξη πολλών ευρωπαϊκών εθνών να ιδρύσουν ανεξάρτητα κράτη (εθνικά αίτια).
- Οι διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις των κρατών από τους υπηκόους τους που σχετίζονται με αύξηση φορολογίας και υποχρεωτική στράτευση (πολιτικά αίτια).
- Η ενίσχυση των δυνάμεων που αντιτίθενται στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Βιέννης (πολιτικά αίτια).

1. Η επανάσταση στη Γαλλία

Τα γεγονότα

Ξεκίνησε από ριζοσπάστες δημοκρατικούς που ζητούν κοινωνικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις. Ο βασιλιάς παραιτείται και σχηματίζεται κυβέρνηση με συμμετοχή μετριοπαθών και ριζοσπαστών. Ψηφίζονται φιλολαϊκά μέτρα (διεύρυνση πολιτικών δικαιωμάτων), αλλά μετά τις εκλογές του 1848 οι ηγέτες των ριζοσπαστών συλλαμβάνονται από τους μετριοπαθείς που πλειοψήφησαν. Τα κοινωνικά μέτρα καταργούνται και το καλοκαίρι του 1848 ξεσπά κοινωνικός πόλεμος ανάμεσα στις δύο παρατάξεις.

Τα αποτελέσματα

Οι ριζοσπαστικές δυνάμεις συντρίβονται, οι εργάτες χάνουν τα πολιτικά τους δικαιώματα και η ελευθεροτυπία περιορίζεται.

2. Η επανάσταση στην Αυστρία

Αρχικά παραιτούνται ο πρωθυπουργός Μέττερνιχ και ο αυτοκράτορας Φερδινάνδος. Οι αντιθέσεις ανάμεσα σε μετριοπαθείς φιλελεύθερους και ριζοσπάστες δημοκρατικούς, οδηγούν σε νέα επανάσταση (Οκτώβριος 1848) που καταπνίγεται.

3. Η επανάσταση των Ούγγρων

Η σημαντικότερη που ξέσπασε στην επικράτεια της Αυστρίας. Κηρύσσεται η ανεξαρτησία της χώρας και σχηματίζεται κυβέρνηση. Και αυτή η επανάσταση τελικά καταπνίγεται.

4. Η επανάσταση στην Πρωσία

Ξεκινά με την εξέγερση στο Βερολίνο και θέτει ως αίτημα την ενοποίηση του γερμανικού χώρου. Εκδηλώνονται δύο τάσεις: Η μία επιδιώκει τη Μεγάλη Γερμανία με συμμετοχή και της Αυστρίας και η άλλη τη Μικρή Γερμανία υπό την καθοδήγηση της Πρωσίας. Η αντίδραση της Αυστρίας εμποδίζει τη δημιουργία ενιαίου γερμανικού κράτους.

Συνολική αποτίμηση από την «άνοιξη των λαών» (επαναστατικά κινήματα του 1848)

- *Αληθινός κερδισμένος είναι η μεγαλοαστική τάξη που αυξάνει τη συμμετοχή της στην εξουσία.*
- *Αναδεικνύονται τα εθνικά αιτήματα πολλών λαών.*
- *Η κοινωνική αντιπαράθεση στο εξής θα γίνεται όχι ανάμεσα σε αστούς και ευγενείς, αλλά σε αστούς και εργάτες.*

